

Rolul învățătorului în echilibrul comportamental al elevului

Prof. înv. primar, Flaidier Elena
Școala Gimnazială Tudor Vladimirescu Târgoviște, Dâmbovița

Meseria de dascăl nu este una ușoară, însă satisfacția pe care o ai în momentul în care vezi evoluția copiilor nu se compară cu nimic altceva. De-a lungul anilor de studiu, atât copiii cât învățătorii trec prin momente dintre cele mai diverse. Cu toate că regula de aur este aceea de a comunica eficient, când vine vorba de copii și educația lor, există situații de criză educațională.

Colectivul de elevi a fost definit ca un grup de muncă specific, compus dintr-un număr de membri egali între ei și un profesor, ale căror raporturi sunt reglementate oficial. Clasa de elevi are nevoie de o anumită stabilitate pentru a se menține și a evolua, dar și de o anumită mobilitate care să permită transformarea, înnoirea.. În caz contrar pot apărea situații de criză educațională. Criza poate fi definită ca un eveniment sau un complex de evenimente inopinante, neplanificate, generatoare de pericolozitate pentru climatul, sănătatea ori siguranța clasei respective și a membrilor acesteia. Managementul problemelor disciplinare se referă la tehnicile și strategiile adoptate de cadrul didactic pentru rezolvarea problemelor de disciplină a clasei.

Aprecierea simțului de răspundere: Profesorii pot monitoriza comportamentul elevilor, pot vedea dacă acesta corespunde așteptărilor și dacă elevii dovedesc simț de răspundere. Profesorul trebuie să păstreze contactul vizual cu clasa, să se miște prin clasă în timpul lucrului independent, apreciind efortul susținut al elevilor sau comportamentul deosebit al acestora. Comportamentul adecvat se poate aprecia prin zâmbet, înclinarea aprobativă a capului, laude, remarci compatibile cu vârsta elevilor.

Corectarea comportamentului iresponsabil sau neadecvat: Profesorul aduce la cunoștința elevilor un număr de acte comportamentale neadecvate (observabile de către aceștia) care pot interveni pe parcursul unei zile. Elevii trebuie înștiințați de la început care sunt măsurile cărora vor fi supuși în cazul comportamentului neadecvat (ignorarea, controlul proxemic, admonestarea verbală blândă, aluzii și avertismente, exemplele pozitive, tehnica „timpului datorat”, eliminarea).

Ignorarea: Învățătoarea trebuie să ignore constant limbajul verbal sau corporal neadecvat. E de preferat să găsească ocazii pentru a da exemple de comportamente responsabile și iresponsabile, să interacționeze pozitiv cu elevul.

Controlul proxemic: Cadrul didactic se deplasează în spațiul elevului pentru a-i supraveghea comportamentul.

Admonestarea verbală blândă: Această metodă se aplică atunci când elevul nu realizează că are un comportament neadecvat. Profesorul se va adresa individual elevului în cauză, însoțind admonestarea blândă cu exemple de comportament pozitiv alternativ. Ex.: „Andrea, trebuie să vizionezi acest film. Amintește-ți care e regula noastră – *Fii gata să înveți!*”.

Amânarea: Intervine când un elev încearcă în mod insistent să atragă atenția asupra propriei persoane. Exwmplu: „ ..., dacă ai o plângere, o discutăm la momentul potrivit”. Notează-ți ce ai de spus și așteaptă până vei primi răspunsul la timpul convenit”.

Așezarea diferențiată a elevilor în clasă: Mai aproape de tablă e bine să fie așezați cei care au probleme de acuitate vizuală/ auditivă sau cei care necesită mai multă asistență.

Tehnica „timpului datorat”: Se aplică în cazul în care timpul irosit în clasă din cauza comportamentului neadecvat al elevului trebuie recuperat de acesta din timpul lui liber. Se fixează intervale mici de timp pentru fiecare abatere. Profesorul trebuie să decidă care va fi activitatea

elevului în intervalul de „timp datorat”. Dacă elevul continuă să vorbească, profesorul îi comunică: „Datorezi două minute”.

Înștiințarea părinților /supraveghetorilor Părinții/supraveghetorii vor fi înștiințați cu privire la comportamentul elevului și li se va sugera să inducă acestuia un comportament responsabil. În orice caz, metoda nu poate fi aplicată în cazurile de comportament neadecvat „cronic”.

Angajamentul scris: Reprezintă o soluție cooperantă pentru rezolvarea problemelor disciplinare în cazul în care măsurile de mai sus nu sunt eficiente; angajamentul include așteptările profesorului (clar formulate), consecințele negative ce decurg din comportamentul elevului, precum și intervalul de timp în care se așteaptă remedierea. Profesorul trebuie să-i învețe pe elevi cum se alcătuiesc aceste angajamente și să-i ajute să aleagă și să administreze singuri posibilele consecințe și măsuri.

Stabilirea regulilor de comportament în afara clasei: Dacă elevii sunt puși să supravegheze activitățile din pauză, se vor mândri că sunt tratați ca niște adulți. Profesorul stabilește o listă de tipuri de comportament în spațiul respectiv (acceptabil și neacceptabil) și o listă de măsuri în cazul nerespectării regulilor. Trebuie să ofere un feedback pozitiv elevilor când comportamentul s-a îmbunătățit.

Măsurile coercitive: Acestea trebuie utilizate cu grijă, deoarece sunt considerate intervenții radicale. Trebuie aplicate pe termen scurt, planificate tipului de comportament rezistent la alte soluții mai simple.

În plan strategic al abordării manageriale a crizei, cadrele didactice trebuie să-și centreze atenția și eforturile, pe lângă situațiile didactice de predare și pe diversitatea situațiilor educaționale, atitudinal-relaționale. Altfel se creează un teren propice apariției fenomenelor de criză educațională.

Bibliografie

- Iucu Romiță**, 2009, *Gestionarea situațiilor de criză educațională*, suport de curs, Facultatea de psihologie și Științe ale educației, Universitatea din București
- Crețu, Carmen**, *Psihopedagogiasuccesului*, Polirom, Iasi, 1997